

ZESPÓŁ 4 - KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW I ICH ROZLICZENIE

Do ewidencji księgowej kosztów według ich rodzajów i ich rozliczenia służą w Jednostce ZHP następujące konta księgi głównej:

- konto 400 - „Amortyzacja”,
- konto 401 - „Zużycie materiałów”,
- konto 402 - „Zużycie energii”,
- konto 403 - „Usługi obce”,
- konto 404 - „Wynagrodzenia z umów o pracę”,
- konto 405 - „Wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych”,
- konto 406 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”,
- konto 407 - „Koszty podróży”,
- konto 408 - „Koszty reprezentacji i reklamy”,
- konto 409 - „Podatki i opłaty”,
- konto 410 - „Pozostałe koszty”,
- konto 490 - „Rozliczenie kosztów”.

Konta zespołu 4 - „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” przeznaczone są do ewidencji księgowej kosztów prostych, w układzie rodzajowym, za które uważa się wszelkie poniesione w danym okresie sprawozdawczym koszty, nie dające się rozłożyć na prostsze elementy składowe, niezależnie od tego czy dotyczą kosztów bieżących, czy przyszłych okresów sprawozdawczych.

Przeciwieństwem kosztów prostych są koszty złożone, składające się z wielu elementów kosztów prostych np. własne usługi warsztatowe czy transportowe świadczone na rzecz określonych innych rodzajów działalności operacyjnej.

Poniesione przez Jednostkę ZHP koszty proste powinny być ujmowane, w ewidencji szczegółowej, prowadzonej w pomocniczych księgach rachunkowych, w formie np. rejestrów (zestawień). Ujmowanie kosztów na właściwych kontach księgi głównej powinno się opierać na dokumentach wskazujących miejsce i cel ich poniesienia. Jeżeli będzie to miało istotne dla Jednostki ZHP znaczenie, podział na poszczególne rodzaje kosztów powinien być odpowiednio rozszerzany w zależności od potrzeb wynikających z zakresu i rozmiarów prowadzonej działalności statutowej, statutowej pożytku publicznego i gospodarczej. Służyć do tego powinny pomocnicze księgi rachunkowe.

Ustalony natomiast w niniejszym zakładowym planie kont wykaz kont księgi głównej, służący do ewidencji księgowej kosztów według rodzajów, ogranicza liczbę kont zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” do pozycji niezbędnych do sporządzenia i wykazania danych o kosztach układu rodzajowego w „dodatkowych informacjach i objaśnieniach” stanowiących odrębną część sprawozdania finansowego Jednostki.

Na kontach zespołu 4 nie ujmuje się kosztów odnoszących się do środków trwałych w budowie (konto 080) oraz kosztów pokrywanych bezpośrednio z funduszy specjalnych (konta 850 i 851), w oparciu o odrębne przepisy, a także wartości sprzedanych towarów i materiałów w cenie ich zakupu (nabycia), kosztów finansowych, pozostałych kosztów operacyjnych - ujmowanych bezpośrednio na kontach zespołu 7.

Ewidencja szczegółowa, prowadzona do kont zespołu 4, w pomocniczych księgach rachunkowych, powinna umożliwiać także ustalenie wysokości kosztów nie uznawanych, przez przepisy podatkowe, za koszty uzyskania przychodów, zaliczanych natomiast do kosztów

podstawowej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej przez przepisy ustawy o rachunkowości.

Ustalenia niniejszego zakładowego planu kont zakładają ewidencję księgową kosztów operacyjnych według układu rodzajowego oraz równoległe według układu kalkulacyjnego. W konsekwencji takiego rozwiązania, rachunek zysków i strat powinien być sporządzany według wariantu kalkulacyjnego, natomiast przedstawienie kosztów operacyjnych według rodzajów będzie miało miejsce w dodatkowych informacjach i objaśnieniach (w czwartej części sprawozdania finansowego); założenie to nie wyklucza możliwości sporządzenia rachunku zysków i strat według wariantu porównawczego - z układem rodzajowym kosztów, przy koniecznej wówczas korekcie wyniku finansowego o zmianę stanu, na koniec roku w stosunku do stanu na początek roku, produktów, produkcji nie zakończonej i rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz o wartość świadczeń na potrzeby wewnętrzne.

Niezbędne jest stosowanie, przez Jednostkę ZHP w kalkulacyjnym rachunku zysków i strat, konta 490 - „Rozliczenie kosztów” do przeniesienia kosztów rodzajowych (na bieżąco) na odpowiednie konta zespołu 5 - „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie” oraz na konta zespołu 6 - „Produkty i rozliczenia międzyokresowe kosztów” dla kosztów nie podlegających zaliczaniu do kosztów danego okresu sprawozdawczego (miesiąca) np. kosztów niektórych większych remontów ujętych na kontach w zespole 4, podlegających następnie rozliczeniu w czasie przez ich przeniesienie na stronę Dt odpowiedniego konta w zespole 6 w korespondencji ze stroną Ct konta 490 - „Rozliczenie kosztów” i innych kosztów operacyjnych podlegających rozliczaniu w czasie. Konto 490 powinno też służyć do tworzenia rezerw na koszty przyszłych okresów.

Zebrane na kontach 400 do 410 koszty według rodzajów podlegają, na koniec roku obrotowego, w ustalonym wariantcie ich rozliczenia, przeniesieniu z poszczególnych kont zespołu 4, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”.

KONTO 400 - „AMORTYZACJA”

Konto 400 - „Amortyzacja” służy do ewidencji księgowej kosztów amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w tym także ulepszeń w obcych środkach trwałych.

Naliczanie amortyzacji od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się w oparciu o plan amortyzacyjny, opracowany na podstawie obowiązujących przepisów, określających zasady i stawki ich amortyzacji, uwzględniający zarówno postanowienia ustawy o rachunkowości jak i przepisów podatkowych w zakresie amortyzacji podatkowej; kosztami amortyzacji obciąża się zarówno bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną i odpłatną) jak i gospodarczą a także ogólnego zarządu. ZHP.

Zasady naliczania odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych scharakteryzowano przy omawianiu zasad ewidencji księgowej aktywów trwałych.

Na koncie 400 nie ujmuje się dodatkowych - tak zwanych nieplanowych - odpisów amortyzacyjnych i odpisów aktualizacyjnych; obciążają one odpowiednio konto 761 - „Pozostałe koszty operacyjne”.

Po stronie Dt konta 400 - „Amortyzacja” ujmuje się naliczenia planowych odpisów amortyzacyjnych a w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Naliczenie planowych odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od: a) środków trwałych b) ulepszeń w obcych środkach trwałych c) wartości niematerialnych i prawnych	070 070 075

Po stronie Ct konta 400 - „Amortyzacja” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie sumy kosztów amortyzacji planowanej, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 400 prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna ujmować koszty amortyzacji planowej w następującym podziale:

- 400-01 - Amortyzacja środków trwałych,
- 400-02 - Amortyzacja ulepszeń w obcych środkach trwałych,
- 400-03 - Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych,

z wewnętrznym wyodrębnieniem kosztów amortyzacji planowej bieżącej działalności statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej oraz obciążających koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP a także koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów.

Konto 400 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza poniesione koszty amortyzacji planowanej od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”.

KONTO 401 - „ZUŻYCIE MATERIAŁÓW”

Konto 401 - „Zużycie materiałów” służy do ewidencji księgowej kosztów zużycia materiałów pobranych bezpośrednio z magazynu, jak również oddanych do zużycia bezpośrednio po ich zakupie (niepodlegających magazynowaniu).

Po stronie Dt konta 401 - „Zużycie materiałów” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie kosztów zużycia materiałów: a) pobranych z magazynu materiałów b) ujętych bezpośrednio z zakupu 2. Dokonanie korekt zwiększających koszty zużycia materiałów	310 (340), 100, 101, 201, 234 310 (340), 201, 234
1	2
3. Rozliczenie niedoborów materiałów uznanych za obciążające podstawową działalność operacyjną: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną i odpłatną) lub gospodarczą	240

Po stronie Ct konta 401 - „Zużycie materiałów” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie zwrotów materiałów i odpadów użytkowych do magazynu	310
2. Rozliczenie nadwyżek materiałów zmniejszających koszty	241
3. Przeniesienie sumy kosztów zużycia materiałów, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego lub na inny dzień bilansowy	490

Ewidencja szczegółowa do konta 401, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna wyodrębniać koszty zużycia materiałów według ich rodzajów lub grup oraz przedmiotów o okresie użytkowania krótszym lub dłuższym jak 1 rok o wartości w warunkach 2018 roku do 10 000 zł nie kwalifikowanych do środków trwałych w zależności od potrzeb kontroli tego rodzaju kosztów oraz z wyodrębnieniem w nich kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Ewidencja szczegółowa do konta 401 powinna wyodrębniać następujące rodzaje kosztów zużycia materiałów:

- 401-01 - Zużycie materiałów na cele bieżącej działalności statutowej,
- 401-02 - Zużycie materiałów na cele działalności statutowej pożytku publicznego wg jej rodzajów,
- 401-03 - Zużycie materiałów na cele produkcyjne,
- 401-04 - Zużycie materiałów na cele usługowe,
- 401-05 - Zużycie materiałów na cele administracyjno - biurowe,
- 401-06 - Zużycie przedmiotów nie zaliczonych do środków trwałych,

z wewnętrznym wyodrębnieniem rodzajów zużytych materiałów w bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej oraz na cele ogólnego zarządu Jednostki ZHP.

Konto 401 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza koszty zużycia materiałów od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego i na inny dzień bilansowy, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”, w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 402 - „ZUŻYCIE ENERGII”

Konto 402 - „Zużycie energii” służy do ewidencji księgowej kosztów zużycia, na potrzeby bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej Jednostki ZHP, energii i jej nośników (energii elektrycznej, cieplnej, wodnej oraz paliw).

Po stronie Dt konta 402 - „Zużycie energii” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
---	---------------------

1	2
1. Ujęcie kosztów zużycia energii oraz jej nośników	100, 101, 201
2. Dokonanie korekt zwiększających koszty zużycia energii oraz jej nośników	201
3. Rozliczenie niedoborów i szkód w zużyciu energii i jej nośnikach	240

Po stronie Ct konta 402 - „Zużycie energii” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Rozliczenie stwierdzonych nadwyżek w nośnikach energii	240
2. Przeniesienie sumy kosztów zużycia energii i jej nośników, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego lub na inny dzień bilansowy	490

Ewidencja szczegółowa do konta 402, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna wyodrębniać koszty zużycia energii według jej rodzajów z wykazaniem w nich kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Ewidencja szczegółowa do konta 402 powinna wyodrębniać następujące koszty zużycia energii:

- 402-01 - Zużycie energii elektrycznej,
- 402-02 - Zużycie energii cieplnej (wody i gazu),
- 402-03 - Zużycie paliw,

z podziałem wewnętrznym kosztów zużycia energii w bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej oraz na cele ogólnego zarządu Jednostki ZHP.

Konto 402 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza koszty zużycia energii od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego i na inny dzień bilansowy, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”, w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 403 - „USŁUGI OBCE”

Konto 403 - „Usługi obce” służy do ewidencji księgowej wszelkich kosztów usług obcych wyodrębnionych według ich rodzajów w ewidencji szczegółowej stosownie do potrzeb kontroli kosztów działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej Jednostki ZHP.

Do kosztów usług obcych podlegających ewidencji księgowej na koncie 403 zalicza się w szczególności usługi:

- a) najmu (dzierżawy) obiektów na cele działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) oraz działalności gospodarczej: produkcyjnej, usługowej, handlowej oraz na potrzeby ogólnego zarządu w tym leasingu operacyjnego;
- b) remontowe dotyczące w szczególności remontów, napraw i konserwacji środków trwałych; na koncie tym nie ujmuje się kosztów remontów dotyczących usuwania skutków wypadków losowych, pokrywanych przez towarzystwa ubezpieczeniowe; różnice nie pokryte wysokością odszkodowań powinny być przenoszone z konta 247, 248 na konto 761 lub konto 771;
- c) łączności (pocztowe, telefoniczne, telegraficzne, faxowe);
- d) transportowe jak opłaty za przewóz ładunków różnymi środkami transportu, opłaty za spedycję, załadunek, rozładunek i składowanie, opłaty za wynajęcie środków transportu, sprzętu ładunkowego itp.; na koncie tym nie ujmuje się opłat stanowiących świadczenia na rzecz pracowników - ujmowanych na koncie 406, usług transportowych zaliczanych do kosztów podróży służbowych ujmowanych na koncie 407, a także opłat o charakterze sankcyj-

nym, np. za przetrzymywanie pod rozładunkiem środków transportowych - zaliczanych do pozostałych kosztów operacyjnych, ujmowanych na koncie 761;

- e) dozoru mienia wykonywanego przez obce jednostki;
- f) sprzątanania pomieszczeń;
- g) konsultacyjne np. w sprawach organizacji handlu, systemu zarządzania, finansów, rachunkowości, badania sprawozdań finansowych;
- h) serwisowe dotyczące np. sprzętu elektrotechnicznego;
- i) pozostałe usługi obce, do których zalicza się w szczególności usługi:
 - informatyczne,
 - wydawnicze, reklamy, informacji handlowej, badań, ekspertyz i ogłoszeń,
 - biurowe w zakresie szkolenia i podwyższania kwalifikacji, archiwowania dokumentów itp.,
 - kulturalne, turystyczne,
 - pralnicze i usuwania nieczystości,
 - komunalne z wyjątkiem opłat za zużycie wody, energii i gazu,
 - opłat za bankowe czynności manipulacyjne (dokonanie przelewu, książeczki czekowe itp.).

Po stronie Ct konta 403 ujmuje się zmniejszenia kosztów usług obcych z tytułu np. przypisania do zwrotu lub wpłat za szkolenia, za prywatne rozmowy telefoniczne itp. oraz przeniesienie kosztów usług obcych, na koniec roku obrotowego, na wynik finansowy.

Po stronie Dt konta 403 - „Usługi obce” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie kosztów różnych usług obcych i zwiększeń ich wartości	100, 101, 130, 201, 234, 247, 248
2. Ujęcie odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek otrzymanych oraz ujemnych różnic kursowych obciążających bezpośrednio koszty działalności: statutowej, pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) lub gospodarczej	131, 137, 247, 248

Po stronie Ct konta 403 - „Usługi obce” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zmniejszenia kosztów usług obcych z tytułu np. przypisania częściowej odpłatności lub wpłat pracowników i innych osób za wykorzystane usługi oraz korekt zmniejszających ich wartość	100, 101, 130, 201, 234, 247, 248

1	2
2. Ujęcie korekt zmniejszających odsetki od kredytów i pożyczek oraz dodatnich różnic kursowych zmniejszających bezpośrednio koszty działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) lub gospodarczej	101, 137, 247, 248
3. Przeniesienie sumy kosztów usług obcych, na koniec roku obrotowego	490

wego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego lub na inny dzień bilansowy

Ewidencja szczegółowa do konta 403, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna pozwalać na wyodrębnienie kosztów usług obcych według ich rodzajów to jest:

- 403-01 - Usługi najmu (dzierżawy) w tym leasingu operacyjnego,
- 403-02 - Usługi obróbki obcej,
- 403-03 - Usługi transportowe,
- 403-04 - Usługi remontowe,
- 403-05 - Usługi pocztowo-telekomunikacyjne,
- 403-06 - Usługi biurowe,
- 403-07 - Usługi doradczo-konsultacyjne,
- 403-08 - Usługi bankowe,
- 403-09 - Odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek,
- 403-10 - Usługi ochrony mienia i osób,
- 403-11 - Pozostałe usługi obce,

z podziałem wewnętrznych na koszty bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Konto 403 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza poniesione koszty usług obcych od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 404 - „WYNAGRODZENIA Z UMÓW O PRACĘ”

Konto 404 - „Wynagrodzenia z umów o pracę” służy do ewidencji księgowej kosztów wynagrodzeń pieniężnych oraz w naturze bądź ich ekwiwalentów, zaliczanych zgodnie z obowiązującymi przepisami, do wynagrodzeń, z tytułu umów o pracę wypłacanych pracownikom Jednostki ZHP.

Po stronie Dt konta 404 - „Wynagrodzenia z umów o pracę” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Naliczenie w koszty wynagrodzeń, według zatwierdzonych list płac kwot wynagrodzeń brutto	230

Po stronie Ct konta 404 - „Wynagrodzenia z umów o pracę” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2

1. Przeniesienie sumy kosztów wynagrodzeń, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490
---	-----

Ewidencja szczegółowa do konta 404, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zapewniać podział kosztów wynagrodzeń według potrzeb wewnętrznych Jednostki ZHP dla celów rozliczeń z budżetem podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne, a także według rodzajów wynagrodzeń za pracę i poszczególnych składników wynagrodzeń;

ewidencja szczegółowa do konta 404 powinna uwzględniać także podział na koszty wynagrodzeń obciążające bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną, odpłatną) i gospodarczą oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Saldo Dt konta 404 oznacza, w ciągu roku obrotowego, wartość poniesionych kosztów wynagrodzeń z tytułu umów o pracę od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”, w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 405 - „WYNAGRODZENIA Z UMÓW CYWILNOPRAWNYCH”

Konto 405 - „Wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych” służy do ewidencji księgowej kosztów wynagrodzeń pieniężnych oraz w naturze bądź ich ekwiwalentów, zaliczanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, do wynagrodzeń, z tytułu umów cywilnoprawnych, wypłacanych pracownikom i innym osobom fizycznym.

Po stronie Dt konta 405 - „Wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Naliczenie w koszty wynagrodzeń, według zatwierdzonych wynagrodzeń według poszczególnych umów cywilnoprawnych i wystawionych na ich podstawie rachunków w kwotach wynagrodzeń brutto	230

Po stronie Ct konta 405 - „Wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie sumy kosztów wynagrodzeń, z umów cywilnoprawnych, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 405, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zapewniać podział kosztów wynagrodzeń według potrzeb wewnętrznych Jednostki ZHP dla celów rozliczeń z budżetem podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne, a także według rodzajów umów cywilnoprawnych i poszczególnych składników wynagrodzeń.

Z punktu widzenia klasyfikacji kosztów wynagrodzeń, z umów cywilnoprawnych, powinno się wyodrębnić w ramach konta 405 następujące rodzaje wynagrodzeń:

- 405-01 - Wynagrodzenia z umów o dzieło,
- 405-02 - Wynagrodzenia z umów zlecenie,

— 405-03 - Wynagrodzenia z pozostałych umów cywilnoprawnych, z dalszym podziałem na koszty wynagrodzeń obciążające bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną, odpłatną) i gospodarczą oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Saldo Dt konta 405 oznacza, w ciągu roku obrotowego, wartość poniesionych kosztów wynagrodzeń od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów”, w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 406 - „UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I INNE ŚWIADCZENIA”

Konto 406 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” służy do ewidencji księgowej kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników i wolontariuszy¹⁾ np. z tytułu: składek na fundusz pracy oraz fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych, a także naliczonych, w ciężar kosztów, odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przeznaczony do finansowania świadczeń dla pracowników np. kosztów szkoleń pracowników i wolontariuszy ewentualnie innych świadczeń na ich rzecz wynikających z porozumień zakładowych lub odrębnych przepisów.

Po stronie Dt konta 406 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Naliczenie składek i odpisów z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz na fundusz pracy i fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych obciążających pracodawcę w zakresie dotyczącym pracowników i wolontariuszy	228
2. Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych lub na wypłaty urlopowe	850
3. Świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty dla pracowników i wolontariuszy	100, 310, 201, 234, 248
4. Ujęcie kosztów opłat Jednostki ZHP za udział w szkoleniach pracowników i wolontariuszy	100, 201, 234

Po stronie Ct konta 406 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie sumy kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników i wolontariuszy, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 406, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zapewniać wyodrębnienie kosztów ubezpieczeń społecznych pracowników i wolontariuszy, ponoszonych przez Jednostkę ZHP i innych świadczeń w następującym np. zakresie:

- 406-01 - Składki z tytułu ubezpieczeń społecznych, odpisy na fundusz pracy oraz fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych na rzecz pracowników, obciążających Jednostkę ZHP,
- 406-02 - Składki z tytułu ubezpieczeń społecznych na rzecz wolontariuszy obciążające Jednostkę ZHP,
- 406-03 - Składki ZUS i inne odpisy od umów cywilnoprawnych, obciążających Jednostkę ZHP,
- 406-04 - Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych lub wypłaty urlopowe,
- 406-05 - Koszty dopłat do szkoleń pracowników i wolontariuszy,
- 406-06 - Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników i wolontariuszy, dopuszczone odrębnymi przepisami i porozumieniami zakładowymi,

z podziałem wewnętrznym kosztów świadczeń obciążających bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną i odpłatną) i gospodarczą oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Saldo Dt konta 406, występujące w ciągu roku obrotowego, oznacza koszty świadczeń na rzecz pracowników i wolontariuszy poniesione od początku roku. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenia kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 407 - „KOSZTY PODRÓŻY”

Konto 407 - „Koszty podróży służbowych” służy do ewidencji księgowej kosztów podróży służbowych krajowych i zagranicznych obciążających koszty bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej, odpłatnej) i gospodarczej oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP w związku z podróżami służbowymi pracowników, działaczy i wolontariuszy.

Po stronie Dt konta 407 ujmuje się, na podstawie przedstawionych rachunków i załączonych do nich innych dokumentów, poniesione koszty z tytułu odbytych podróży.

Po stronie Ct konta 407 ujmuje się przeniesienie kosztów podróży, na koniec roku obrotowego, w związku z ustaleniem wyniku finansowego.

Po stronie Dt konta 407 - „Koszty podróży” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie poniesionych kosztów podróży, krajowych i zagranicznych, w oparciu o przedstawione rachunki załączone do nich dokumenty	100, 101, 234, 248

Po stronie Ct konta 407 - „Koszty podróży służbowych” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść	Konto
--------------------------	-------

zdarzeń (operacji) gospodarczych	przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie sumy kosztów podróży, poniesionych od początku roku, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 407, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna umożliwiać wyodrębnienie kosztów podróży służbowych bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej oraz obciążających koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, a także wyodrębniać następujące rodzaje tych kosztów:

- 407-01 - Koszty podróży krajowych,
- 407-02 - Koszty podróży zagranicznych,
- 407-03 - Koszty używania prywatnych samochodów osobowych do celów służbowych,

z uwzględnieniem wyodrębnienia kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Saldo Dt konta 407 oznacza, w ciągu roku obrotowego, sumę poniesionych kosztów podróży służbowych od początku roku i podlega przeniesieniu, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenia kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 408 - „KOSZTY REPREZENTACJI I REKLAMY”

Konto 408 - „Koszty reprezentacji i reklamy” służy do ewidencji księgowej kosztów reprezentacji i reklamy obciążające koszty bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej), gospodarczej i ogólnego zarządu Jednostki ZHP.

Po stronie Dt konta 408 ujmuje się, na podstawie odpowiednich dowodów księgowych, poniesione koszty reprezentacji i reklamy.

Po stronie Ct konta 408 ujmuje się przeniesienie kosztów reprezentacji i reklamy, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

Po stronie Dt konta 408 - „Koszty reprezentacji i reklamy” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie poniesionych kosztów reprezentacji i reklamy - na podstawie faktur VAT, i innych dokumentów	100, 201, 248

Po stronie Ct konta 408 - „Koszty reprezentacji i reklamy” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie kosztów reprezentacji i reklamy, poniesionych od początku roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 408, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna umożliwiać wyodrębnienie kosztów reprezentacji i reklamy bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej Jednostki ZHP zaliczanych, w układzie kalkulacyjnym (konta 550 i 551), w całości do kosztów ogólnego zarządu działalności gospodarczej lub ogólnego zarządu działalności statutowej.

Równocześnie ewidencja ta powinna wyodrębniać koszty reprezentacji i reklamy w następujący sposób:

- 408-01 - Koszty limitowane,
- 408-02 - Koszty nielimitowane,

z uwzględnieniem wyodrębnienia kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Saldo Dt konta 408 oznacza sumę poniesionych, w ciągu roku obrotowego, kosztów reprezentacji i reklamy i podlega przeniesieniu, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenia kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 409 - „PODATKI I OPŁATY”

Konto 409 - „Podatki i opłaty” służy do ewidencji księgowej podatków i opłat o charakterze kosztowym.

Do podatków i opłat ewidencjonowanych na koncie 409 zalicza się w szczególności:

- podatek od nieruchomości,
- podatek od środków transportowych,
- VAT naliczony nie podlegający odliczeniu od podatku należnego,
- VAT należny od usług z importu oraz zużycia materiałów na cele reprezentacji i reklamy,
- podatek akcyzowy naliczany przy sprzedaży,
- opłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- opłaty od czynności cywilnoprawnych,
- opłaty skarbowe,
- inne podatki i opłaty jak opłaty terenowe, sądowe i notarialne za wykorzystanie praw wieczystego użytkowania gruntów itd.

Nie ujmuje się na koncie 409 podatków i opłat nie odnoszących się do bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej, odpłatnej) i gospodarczej np. obciążających zakładową działalność socjalną lub nabycie bądź wytworzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, a także podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych oraz podatków i opłat stanowiących cenę zakupu materiału, towaru lub usługi z importu (cła, podatku akcyzowego, podatku VAT nie podlegającego odliczeniu oraz innych obciążeń wynikających z dowodu SAD zaliczanych do ceny zakupu materiału, towaru czy usługi z importu).

Po stronie Dt konta 409 - „Podatki i opłaty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Naliczenie lub zapłacenie podatków i opłat o charakterze kosztowym oraz ich zwiększenia	100, 130, 135, 136, 223 (224), 228, 229, 247, 248

Po stronie Ct konta 409 - „Podatki i opłaty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zmniejszenia naliczeń lub ujęcie zwrotów kwot podatków i opłat kosztowych	100, 130, 135, 136, 223 (224), 228, 229, 247, 248

2. Przeniesienie, na koniec roku obrotowego, sumy kosztów z tytułu podatków i opłat w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490
---	-----

Ewidencja szczegółowa do konta 409, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna pozwalać na wyodrębnienie kosztów z tytułu poszczególnych podatków i opłat, o charakterze kosztowym, w następującym zakresie:

- 409-01 - Podatek od nieruchomości,
- 409-02 - Podatek od środków transportu,
- 409-03 - VAT naliczony nie podlegający zwrotowi ani odliczeniu od podatku należnego,
- 409-04 - VAT należny od usług z importu oraz od świadczeń na własne potrzeby (głównie na rzecz reprezentacji i reklamy),
- 409-05 - Podatek akcyzowy naliczany przy sprzedaży,
- 409-06 - Opłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 409-07 - Opłaty od czynności cywilnoprawnych,
- 409-08 - Opłaty skarbowe,
- 409-09 - Opłaty sądowe, notarialne,
- 409-10 - Opłaty z tytułu korzystania z praw wieczystego użytkowania gruntów,
- 409-11 - Pozostałe podatki i opłaty publicznoprawne,

z podziałem wewnętrznym kosztów z tytułu podatków i opłat obciążających bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną, odpłatną) i gospodarczą oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Konto 409 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza, sumę poniesionych od początku roku, koszty podatków i opłat. Saldo to przenosi się, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 410 - „POZOSTAŁE KOSZTY”

Konto 409 - „Pozostałe koszty” przeznaczone jest do ewidencji księgowej pozostałych kosztów prostych bieżącej działalności: statutowej, statutowej pożytku publicznego (nieodpłatnej i odpłatnej) i gospodarczej Jednostki ZHP oraz ogólnego zarządu według ich rodzajów, które nie zostały ujęte na kontach od 400 do 409 a w szczególności kosztów:

- ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- ryczałtów za używanie, do celów służbowych, prywatnych samochodów osobowych w jazdach lokalnych,
- składki na rzecz organizacji do których Jednostka ZHP należy,
- wypłat na rzecz osób fizycznych nie zaliczane do wynagrodzeń, jak np. wypłat za wynalazki, wzory, prawa autorskie,
- ekwiwalentów za używanie, przez pracowników i wolontariuszy, własnej odzieży, narzędzi i środków czystości,
- pozostałych, ponoszonych na rzecz Jednostki ZHP także przez wolontariuszy.

Po stronie Dt konta 410 - „Pozostałe koszty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść	Konto
--------------------------	-------

zdarzeń (operacji) gospodarczych	przeciwstawne
1	2
1. Ujęcie składek z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych	247, 248 (100, 130)
2. Opłacenie składek na rzecz organizacji do których Jednostka ZHP należy i innych opłat	100, 130, 234, 248
3. Wyплаты należnych pracownikom ekwiwalentów	100, 130
4. Wyплаты pozostałe należne pracownikom i innym osobom np. za wynalazki, wzory i prawa autorskie nie zaliczane do wynagrodzeń	100, 130, 234, 248
5. Wyплаты ryczałtów za używanie prywatnych pojazdów samochodowych do celów służbowych w jazdach lokalnych	100

Po stronie Ct konta 410 - „Pozostałe koszty” ujmuje się w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Zmniejszenia pozostałych kosztów z różnych powodów	100, 234, 247, 248
2. Przeniesienie sumy poniesionych kosztów, od początku roku, na koniec roku obrotowego, w związku z ustalaniem wyniku finansowego	490

Ewidencja szczegółowa do konta 410, prowadzona w pomocniczej księdze rachunkowej (w zbiorze tworzącym pomocniczą księgę rachunkową), powinna zapewniać wyodrębnienie pozostałych kosztów w następującym np. zakresie:

- 410-01 - Ubezpieczenia majątkowe,
- 410-02 - Składki na rzecz organizacji do których Jednostka ZHP należy,
- 410-03 - Koszty wypłat ekwiwalentów należnych pracownikom,
- 410-04 - Ryczałty za używanie prywatnych samochodów osobowych do celów służbowych w jazdach lokalnych,
- 410-05 - Pozostałe koszty,

z podziałem wewnętrznym pozostałych kosztów na koszty obciążające bieżącą działalność: statutową, statutową pożytku publicznego (nieodpłatną i odpłatną) i gospodarczą oraz koszty ogólnego zarządu Jednostki ZHP, z uwzględnieniem wyodrębnienia kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Konto 410 wykazuje, w ciągu roku obrotowego, saldo Dt które oznacza sumę poniesionych pozostałych kosztów, zaliczanych do operacyjnych, od początku roku. Saldo to podlega przeniesieniu, na koniec roku obrotowego, na stronę Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów” w związku z ustalaniem wyniku finansowego.

KONTO 490 - „ROZLICZENIE KOSZTÓW”

Funkcja konta 490 - „Rozliczenie kosztów”, w przyjętym wariantcie ewidencji księgowej i rozliczenia kosztów w tym zakładowym planie kont służy, na bieżąco, do przenoszenia kosztów z kont zespołu 4 na odpowiednie konta zespołów 5 i 6, w zależności od tego czy dotyczą one danego okresu sprawozdawczego np. miesiąca czy przyszłych okresów sprawozdawczych. Na koniec roku obrotowego przenoszone są na stronę Dt tego konta ogólne sumy kosztów rodzajowych z poszczególnych kont zespołu 4.

Po stronie Dt konta 490 - „Rozliczenie kosztów” ujmuje się, na koniec roku obrotowego lub na inny dzień bilansowy, w szczególności:

Wyszczególnienie i treść	Konto
--------------------------	-------

zdarzeń (operacji) gospodarczych	przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie, na koniec roku obrotowego, kosztów wg rodzajów w związku z ustalaniem wyniku finansowego to jest kosztów:	
a) amortyzacji	400
b) zużycia materiałów	401
c) zużycie energii	402
d) usług obcych	403
e) wynagrodzeń z umów o pracę	404
f) wynagrodzeń z umów cywilnoprawnych	405
g) ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników	406
h) podróży	407
i) reprezentacji i reklamy	408
j) podatków i opłat	409
k) pozostałych kosztów	410

Po stronie Ct konta 490 - „Rozliczenie kosztów” ujmuje się, w ciągu roku obrotowego, w szczególności:

Wyszczególnienie i treść zdarzeń (operacji) gospodarczych	Konto przeciwstawne
1	2
1. Przeniesienie, poniesionych w okresie sprawozdawczym, kosztów prostych na miejsca ich powstawania:	
a) w działalności gospodarczej	500
b) w działalności statutowej	510
c) w działalności statutowej przytku publicznego (odpłatnej i nieodpłatnej)	520, 530

1	2
d) w działalności ogólnego zarządu (gospodarczej)	550
e) w działalności ogólnego zarządu (statutowej)	551
f) zaliczanych do kosztów przyszłych okresów, podlegających rozliczeniu w czasie	640
g) podlegających pokryciu z uprzednio utworzonych rezerw na koszty przyszłych okresów	642

Ewidencja szczegółowa do konta 490 jest zbędna ze względu na jednorazowe, powtarzające się lub sporadycznie występujące operacje.

Konto 490 nie powinno wykazywać salda na koniec roku obrotowego.